

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 11 czerwca 1921 roku

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Skarbu w przedmiocie nabycia i utraty obywatelstwa polskiego na zasadzie art. VI traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 r.

Na zasadzie punktu 3 art. 2 i art. 15 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. Ust. R. P. № 7 p. 44) oraz art. VI traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. R. P. № 49 poz. 300) postanawia się co następuje:

§ 1. Kto udowodni:

- 1) że pochodzi od uczestników walk o niepodległość Polski w okresie od 1830 do 1865 r., lub, że jest potomkiem osoby, która nie dalej, niż w trzecim pokoleniu stale zamieszkiwała na terytorjum dawnej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) i, że sam swą działalnością, używaniem języka polskiego, jako mowy potocznej i wychowywaniem swego potomstwa zaznaczył w sposób oczywisty przywiązanie swe do narodowości polskiej, — uprawniony jest do wyboru obywatelstwa polskiego bez względu na to, gdzie przebywał w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 r., t. j. w dniu 30 kwietnia 1921 r. Wybór ten może być jednak ważnie dokonany tylko przez optującego poza granicami Polski i pod tym warunkiem, że optujący nie jest obywatelem państwa, w którym przebywa. Ten ostatni warunek nie odnosi się do Rosji i do Ukrainy.

§ 2. Uprawnieni do opcji na zasadzie § 1 niniejszego rozporządzenia jako też wszystkie inne osoby, na zasadzie art. VI traktatu do opcji uprawnione, dokonują wyboru obywatelstwa, które posiadać pragną, przez złożenie odpowiedniego oświadczenia (oświadczenie opcji) przed władzami, wskazanymi w p. 5 art. VI wymienionego wyżej traktatu.

§ 3. Do przyjmowania oświadczeń wyboru obywatelstwa rosyjskiego lub ukraińskiego powołane są ze strony Polski:

- a) komisariaty rządu w Warszawie, w Łodzi i w Lublinie, magistraty we Lwowie i w Krakowie, starostowie grodzcy i burmistrzowie miast, tworzących powiaty miejskie na obszarze b. dzielnicy pruskiej, — pozatem wszędzie starostwa.
- b) jeśli optujący, w dniu wykonania wyboru, znajduje się poza granicami Polski, Rosji i Ukrainy, — przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsulaty, zaś na terytorjum w. m. Gdańska — Komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej.

O kompetencji miejscowej władz, wymienionych w punkcie a), rozstrzyga miejsce faktycznego zamieszkania.

§ 4. Do przyjmowania oświadczeń wyboru obywatelstwa polskiego powołane są ze strony Polski: przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsulaty, w w. m. Gdańsku — Komisarz Generalny Rzeczypospolitej, w Rosji i na Ukrainie — konsulaty i inne przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych do tego upoważnione przedstawicielstwa urzędowe Rzeczypospolitej Polskiej. Nazwy i siedziby tych ostatnich przedstawicielstw będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 5. Oświadczenie opcji może być złożone przed władzą polską ustnie lub na piśmie i winno zawierać następujące szczegóły, dotyczące optującego:

- a) nazwisko i imię,
- b) dzień, miesiąc, rok i miejsce (gmina, powiat, kraj) urodzenia,
- c) nazwisko i imiona rodziców,
- d) zawód,
- e) miejsce (kraj, powiat, gmina, ul., № domu) w którym znajdował się w dniu 30 kwietnia 1921 r. i miejsce, w którym znajdował się w dniu złożenia oświadczenia opcji,
- f) obywatelstwo, które posiadał w dniu 1 sierpnia 1914 r., i obywatelstwo, które posiada w dniu złożenia oświadczenia opcji,
- g) imię i nazwisko rodowe żony i miejsce jej zamieszkania,
- h) imiona, daty i miejsce urodzenia dzieci niżej lat 18,
- i) wyjaśnienia w kwestjach objętych punktem 4 art. VI traktatu.

Władza, odbierająca oświadczenie ustne, zbada tożsamość składającej je osoby i sporządzi protokół, który podpisze optujący oraz urzędnik odbierający oświadczenie.

§ 6. Władze wymienione w art. 4 niniejszego rozporządzenia rozpatrują oświadczenia wyboru obywatelstwa polskiego i uznają je za ważne albo za nieważne.

W razie uznania oświadczenia za nieważne, wydana będzie optującemu umotywowana decyzja odmowna. Od decyzji odmownej wolno optującemu wnieść zażalenie, które przesłać należy do władzy, która decyzję wydała, w ciągu dni 30, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia. Zażalenia te rozstrzyga Ministerstwo Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

W razie uznania oświadczenia za ważne władza wymieniona w § 4 niniejszego rozporządzenia, komunikuje swą decyzję przedstawicielstwu Rzeczypospolitej Polskiej przy rządzie Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Rad, względnie przy rządzie Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad, celem podania tej decyzji do wiadomości Komisarjatowi Ludowemu Spraw Zagranicznych Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Rad, względnie Komisarjatowi Ludowemu Spraw Zagranicznych Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad. Jeśli Komisarjat ten oświadczy, że sprzeciwu nie

wnosi, albo jeżeli w ciągu jednego miesiąca nie wpłynie od tegoż Komisarjatu żadna odpowiedź, wspomniane wyżej przedstawicielstwo Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomi o tem władzę, która oświadczenie opcji uznała za ważne, celem wydania optującemu odpowiedniego poświadczenia.

§ 7. Władze wymienione w art. 4 niniejszego rozporządzenia będą przedstawiały Ministerstwu Spraw Zagranicznych co trzy miesiące — poraz pierwszy, według stanu, do dnia 31 lipca 1921 r.—spisy osób, które złożyły oświadczenie wyboru obywatelstwa polskiego; w spisach tych należy zaznaczać, które oświadczenia zostały uznane za ważne, a które za nieważne.

§ 8. Ministerstwo Spraw Zagranicznych rozpatruje decyzje konsulatów i innych urzędowych przedstawicieli Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Rad, oraz Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad w sprawach wyboru obywatelstwa rosyjskiego lub ukraińskiego i wydaje poświadczenia o wyjściu optującego z obywatelstwa polskiego.

§ 9. Osoby, co do których zostało wydane poświadczenie, wymienione w § 8 niniejszego rozporządzenia, mogą być wezwane przez wojewodę, a w m. st. Warszawie przez Komisarza Rządu, do wyjazdu z Polski do państwa, którego obywatelstwo obrały.

Wyjazd ten winien nastąpić w ciągu sześciu miesięcy od dnia doręczenia wezwania.

§ 10. Wszelkie podania (oświadczenia) i ich załączniki tudzież poświadczenia w sprawach obywatelstwa, unormowanych niniejszem rozporządzeniem wolne są od opłat stemplowych i od opłat za czynności urzędowe.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

Skulski

Minister Spraw Zagranicznych:

w z. *Dąbski*

Minister Skarbu:

Steczkowski